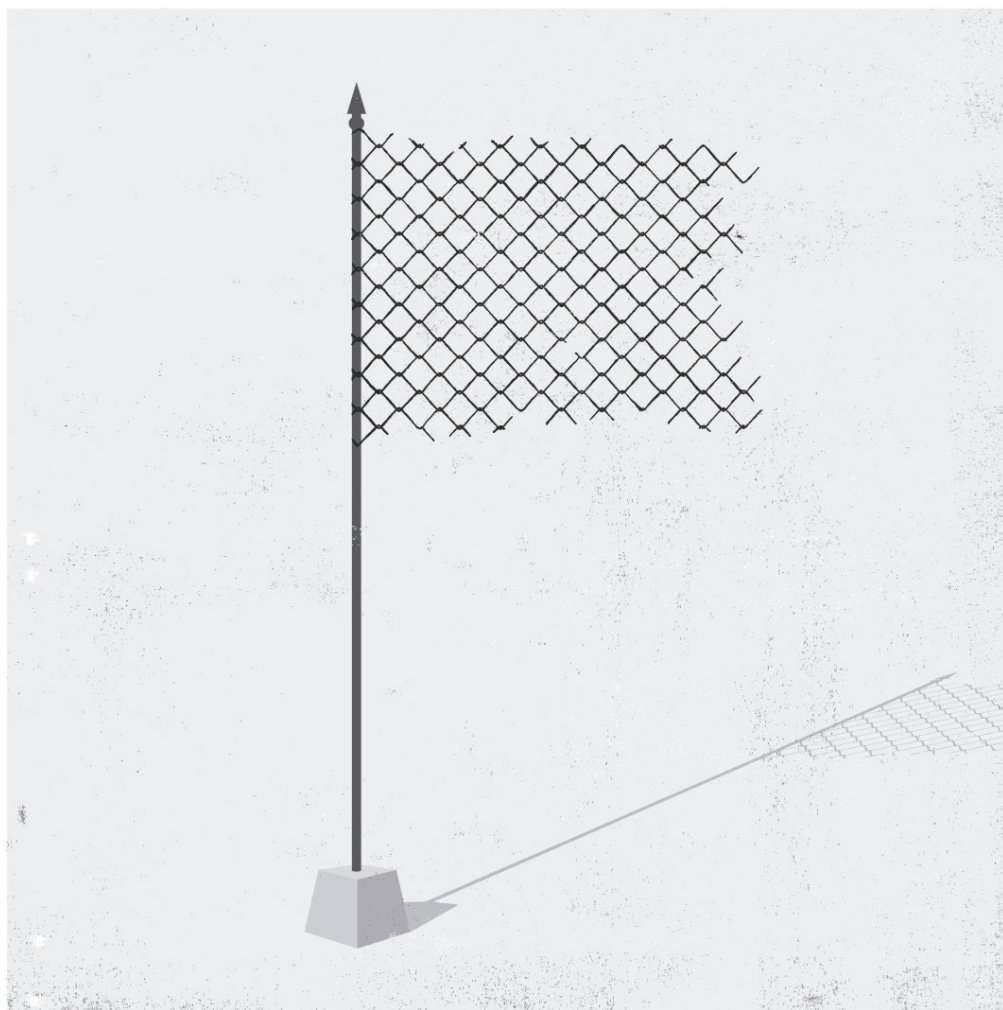

GUIA DIDÀCTICA

#AMBLESREFUGIADES

M'IMPORTA

COL·LECCIÓ DE MATERIALS DIDÀCTICS

mimporta.info
[#AmbLesRefugiades](https://twitter.com/AmbLesRefugiades)

COL·LECCIÓ MATERIALS DIDÀCTICS

Títol

#AmbLesRefugiades

Primera edició

Novembre 2017

Edita

Institut Valencià de la Joventut (IVAJ)

Desenvolupament didàctic

Leo Soria i Pep Castellano

Disseny i maquetació

Fernando Serrano Pérez, IVAJ

Traducció

Encarna Sansaloni Verger, IVAJ

Il·lustracions

Aquesta guia està pensada per a ser utilitzada amb els pòsters, publicats per l'IVAJ, de l'exposició "Refugi il·lustrat. Entre el taüt i la maleta", de l'Associació Professional d'Il·lustradors de València (APIV).
<http://refugioilustrado.tumblr.com>

Suggeriment

Imprimeix únicament les guies o pàgines que necessites i intenta fer-ho sempre a doble cara.

ÍNDEX

05	Presentació	
06	Introducció	
06	Objectius generals	
06	Competències que podem treballar	
07	Recursos	
07	Imatges	
08	<i>Los nadies</i> , de Cristina de Cos-Estrada	
09	<i>Construir fronteras és violència</i> , de Gràcia Martí	
10	<i>Start / Finish?</i> , de Juan Romero	3
11	<i>¿Bienvenidos?</i> , de Mia G. Nácher	
12	<i>¡Abrid las fronteras!</i> , de Cristina Durán	
13	<i>Muerte doliente</i> , d'Ada Sinache	
14	<i>MALavinguts</i> , de Bonovo Creativ	
15	<i>Declaración Universal de Desechos Humanos</i> , d'Aneta Tarmokas	
16	<i>Yo tenía una vida</i> , d'Irene Bofill	
17	<i>Banderas</i> , de Felipe Rodríguez	
18	Activitats	
19	Fitxa 1. Actualitat refugiada	

- 20** Fitxa 2. Whatsapps/Telegrams poètics
- 22** Fitxa 3. En la pell de les refugiades
- 23** Fitxa 4. RepresentAcció
- 24** Fitxa 5. Lectura de les imatges
- 25** Fitxa 6. Suport a la campanya de l'APIV
- 26** Fitxa 7. Retransmissió
- 27** Fitxa 8. Cadena de missatges
- 28** Fitxa 9. Panells de les refugiades
- 29** Fitxa 10. Cançons
- 30** Fitxa 11. Canal de difusió
- 31** Fitxa 12. Informació

- 32** Avaluació

- 33** ¿Com era Síria abans de la guerra?

- 34** Informació complementària per a qui dinamitze l'activitat
- 35** Més informació

- 35** ONG

- 35** Campanyes

PRESENTACIÓ

Com segurament sabreu, l'Associació Professional d'Il·lustradors de València (APIV) ha dut endavant una iniciativa que consisteix en una exposició itinerant amb 150 il·lustracions que ajuden a reflexionar sobre la terrible situació que pateixen més de 65 milions de persones en tot el món, segons l'ONU. D'aquesta exposició, titulada "Refugi il·lustrat. Entre el taüt i la maleta", en podeu trobar més informació ací: <https://www.facebook.com/refugioilustrado>, i ací: <http://refugioilustrado.tumblr.com/>

L'exposició encara està rodant pel país i, des de l'IVAJ, hem volgut participar en la campanya de l'APIV editant, en format de pòster, 10 de les il·lustracions que formen part de la mostra que hem decidit fer-vos arribar a tots els IES de la Comunitat Valenciana, per donar-li difusió.

¿Què podeu fer amb els pòsters? Ens agradaria que els exposàreu a l'institut i que els donàren visibilitat. No cal que us preocupeu per la vigilància; de fet, si algun cartell desapareix perquè se l'ha endut algun jove a casa, serà bon senyal.

Hem preparat dotze fitxes per si us animeu a donar un aprofitament didàctic a l'exposició que tindreu al centre, desenvolupen una sèrie d'activitats vinculades a les xarxes socials a tall d'exemple, però tenim la seguretat que al vostre alumnat se'ls n'acudiran moltes més.

Estem oberts a les vostres aportacions, que podeu fer-nos arribar a www.forumjove.es/refugiats, i també podeu enviar-nos-hi comentaris i valoracions quant a les il·lustracions o quant al treball fet a classe: ens serviran per a millorar, en forma de noves propostes, i per a donar difusió a la implicació i l'activisme social de la joventut.

Gràcies de bestreta per la vostra col·laboració i esperem que aquest treball us siga d'utilitat.

Jesús Martí Nadal, secretari general de l'IVAJ

INTRODUCCIÓ

Aquesta guia està pensada per a ser utilitzada amb els pòsters resum publicats per l'IVAJ de l'exposició "Refugi il·lustrat. Entre el taüt i la maleta", de l'Associació Professional d'Il·lustradors de València (APIV) (<http://refugioilustrado.tumblr.com/>).

A les 10 imatges seleccionades se'ls ha afegit uns textos i unes xifres que ajuden a entendre la magnitud del problema per a les persones refugiades.

Inclou activitats complementàries que es poden utilitzar per a incrementar el valor pedagògic de les imatges.

OBJECTIUS GENERALS

6

- Donar informació sobre la problemàtica de les persones refugiades.
- Prendre consciència i sensibilitzar la joventut envers la situació de les persones refugiades al món, a Europa.
- Construir habilitats d'activisme social per tal de donar suport a les persones que demanen refugi.

COMPETÈNCIES QUE PODEM TREBALLAR

Activisme social

- Apreciar i conèixer el treball que fan les entitats de suport al refugiat que hi ha a l'entorn més immediat.
- Concienciar de la necessitat d'actuar a través de campanyes de sensibilització a l'institut.

Empatia, educació emocional i per la pau

- Valorar la capacitat empàtica de les persones joves envers la situació

de risc d'exclusió pel fet de cercar refugi.

- Analitzar el paper del primer món en els principals conflictes bèl·lics.

RECURSOS

- Utilitzant com a ferramenta pedagògica l'exposició, formada per 10 pòsters amb els textos que els acompanyen, es pretén acostar l'alumnat a la situació d'exclusió de les persones refugiades.
- Cal dir que la resta d'il·lustracions que formen part de l'exposició es poden trobar en Internet. Si el professorat vol ampliar el treball de lectura d'imatges o aprofundir més en la temàtica, pot entrar en: <http://refugioilustrado.tumblr.com/>

IMATGES

Los nadies
Cristina de Cos-Estrada

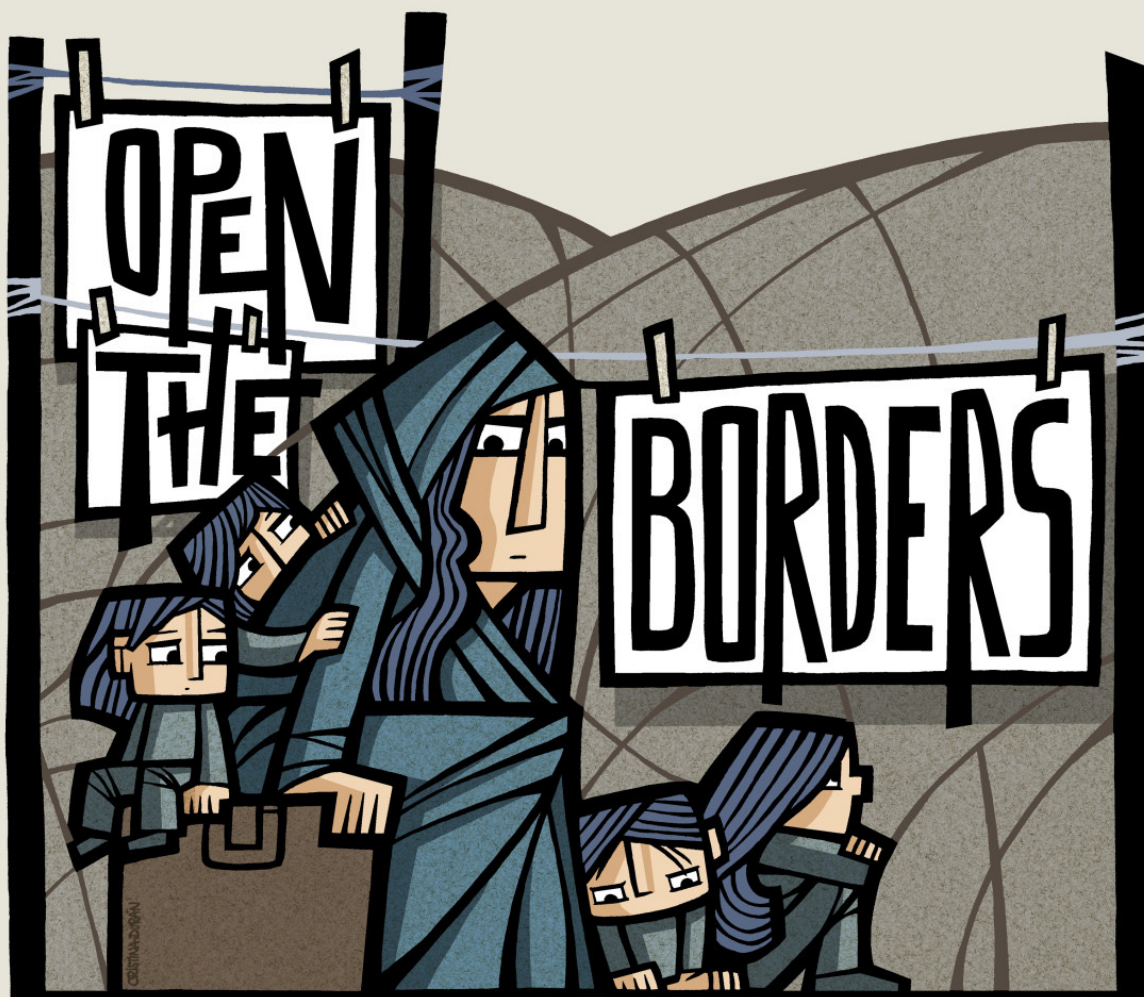

Construir fronteres és violència
Gràcia Martí

¿Bienvenidos?
Mia G. Nácher

¡Abrid las fronteras!
Cristina Durán

Muerte doliente
Ada Sinache

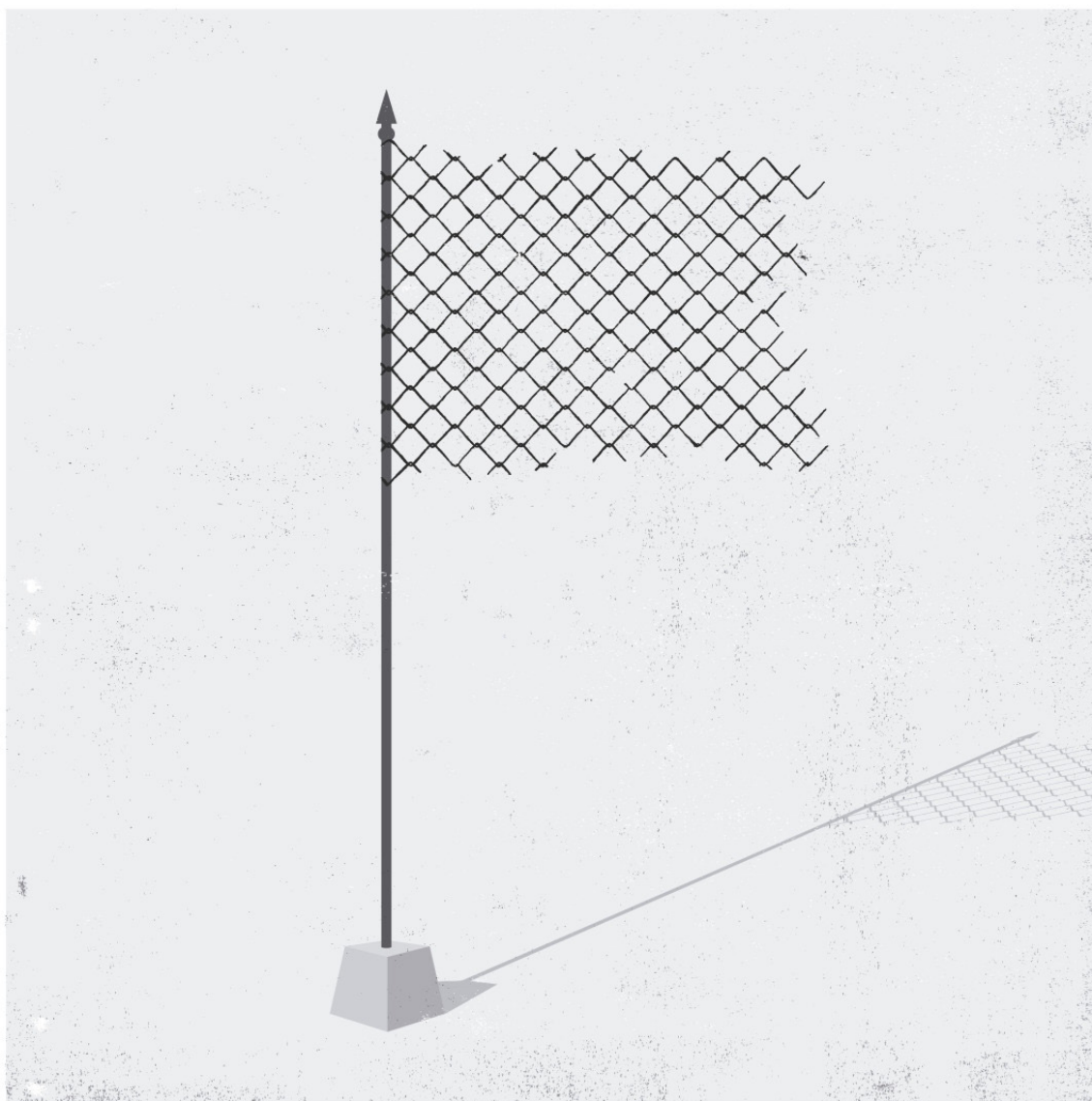

Declaración Universal de Desechos Humanos
Aneta Tarmokas

Yo tenía una vida
Irene Bofill

Banderas
Felipe Rodríguez

ACTIVITATS

Les activitats que proposem estan basades en l'ús educatiu, per a la reflexió de les xarxes socials, per la qual cosa, sempre que les persones usuàries siguin menors d'edat caldrà disposar de l'autorització prèvia de les mares, els pares o tutors legals.

Utilitzarem:

- WhatsApp
- Youtube
- Instagram
- Periscope
- Twitter
- Facebook
- Google
- Spotify
- Telegram
- Viquipèdia/Wikipedia

Pensem que paga la pena fer-ho així perquè, en aproximar el treball didàctic als llenguatges amb què està habituada a conviure la gent jove, el resultat és més vivencial i té efectes multiplicadors.

Fitxa 1 - Actualitat refugiada

Breu descripció

- Durant un període de temps de 7 o 15 dies, s'han de recopilar notícies sobre les persones refugiades que apareguen en diferents mitjans de comunicació i compartir-les en un grup de WhatsApp o Telegram. En acabar es farà una reflexió en comú.

Objectius

- Veure quin tipus de notícies parlen de les persones refugiades.
- Quina informació ens arriba sobre els problemes dels refugiats als seus països.
- Com tracten, el mitjans de comunicació, aquesta problemàtica.

Metodologia

- Treball en xicotets grups, i després, un treball grupal més ampli.

Duració total

- 1 mes

Dinàmica de l'activitat

- Explicació de l'activitat.
- Recollida d'informació i compartir-la.
- Posada en comú.

Recursos

- Mòbils
- Internet
- Mitjans de comunicació (Internet, TV, ràdios)

Pistes per a l'avaluació

- Nombre de notícies recollides
- Països dels quals parlen les notícies
- Intervenció de l'alumnat
- Material realitzat

Fitxa 2 - Whatsapps/Telegrams poètics

Breu descripció

- Es crea un grup de WhatsApp/Telegram entre els alumnes per a fer reflexions poètiques sobre les il·lustracions.

Objectius

- Sensibilitzar sobre el que narren els dibuixos, des del joc poètic, per tal de treballar la capacitat empàtica.
- Reflexionar sobre el fet que allò que es publica és públic des del moment que es penja en una xarxa social.

Metodologia

- Combina el treball individual i de grup. Tot i que dóna molt de pes al treball creatiu individual.
- Visita a l'exposició.
- Taller de creativitat literària.
- Publicació de whatsapps (amb text i emoticones) al grup (una setmana obert).

21

Duració total

- 2 hores aproximadament (més el grup de Whatsapp/Telegram que mantindrem obert una setmana).

Dinàmica de l'activitat

- Primera sessió. Explicació de la dinàmica, creació del grup de WhatsApp "Refugi de poetes" i visita guiada a l'exposició.
- Segona sessió. Taller de creativitat literària, per grups, a partir de les imatges de l'exposició.
- Treball individual de creació i publicació de poemes en WhatsApp.
- Taller-debat per a l'elecció dels poemes a imprimir.
- Impressió de poemes i exposició.

Recursos

- Pòsters de l'exposició #AmbLesRefugiades
- Mòbils

Pistes per a l'avaluació

- ¿Quants han participat?

- ¿Amb quants poemes cadascun?
- ¿Quants poemes s'han penjat en WhatsApp?
- ¿Hi ha hagut debat i reflexió en l'elecció dels poemes?
- ¿Hem trobat un posicionament empàtic envers les persones refugiades?
- ¿S'ha reflexionat sobre el significat de “publicar”?

Fitxa 3 - En la pell de les refugiades

Breu descripció

- Per grups i després d'un procés d'anàlisi de les imatges, han de decidir i representar dramàticament una de les il·lustracions, gravar-la i penjar-la en YouTube.

Objectius

- Conscienciar de la problemàtica dels refugiats.
- Reflexió sobre les imatges i els sentiments que es produeixen.
- El treball amb eines audiovisuals.

Metodologia

- El treball es farà en grups.

Duració total

- Al llarg de la Campanya.
- El vídeo ha de tindre una durada entre 30 i 60 segons.

Dinàmica de l'activitat

- S'ha d'escollir una de les fotos del panell, i fer-ne una representació-interpretació lliure en un vídeo, amb diferents possibilitats (amb diàlegs, mut, amb música...).

Recursos

- Mòbil
- Internet
- Exposició
- Notícies

Pistes per a l'avaluació

- Quantitat de vídeos
- Duració dels vídeos
- Participants en els vídeos

Fitxa 4 - RepresentAcció

Breu descripció

- Mitjançant els treballs de classe, de les reflexions o de la informació dels mitjans de comunicació, es pot fer un vídeo per sensibilitzar la resta de la classe i la joventut en general sobre la problemàtica de les persones refugiades (i penjar-lo en YouTube).

Objectius

- Conèixer la problemàtica de les persones refugiades.
- Conscienciar la resta de joves i la població de la seua situació.
- Potenciar la capacitat creativa de la gent jove.

Metodologia

- Es farà per grups, amb un treball previ de recopilació d'informació, a partir d'aqueix moment, farem un guió i, més tard, la gravació del vídeo.

Duració total

- De 30 a 60 segons, però el grup és lliure de decidir-ne la duració.

Dinàmica de l'activitat

- Recerca d'informació
- Elaboració d'un guió
- Assajos
- Gravació del vídeo

Recursos

- Exposició
- Notícies dels mitjans de comunicació
- Internet
- Mòbil

Pistes per a l'avaluació

- Quantitat de vídeos
- Quantitat de notícies recollides
- Duració dels vídeos
- Participants en els vídeos
- Visites dels vídeos

Fitxa 5 - Lectura de les imatges

Breu descripció

- Hem de fer un apropament a les imatges de l'exposició, i veure quins són els elements més repetits i què ens crida més l'atenció. Arran d'aqueixa experiència hem de construir la nostra pròpia construcció d'un o més panells.

Objectius

- Visitar i conèixer l'exposició.
- Reflexions sobre què volen transmetre les obres d'art.
- Creació artística de la nostra realitat.

Metodologia

- Individualment o en grup, plasmació dels sentiments davant de l'exposició, tot transformant-los en noves obres, a partir d'emoticones o d'una foto amb emoticones.

Duració total

- Al llarg de la Campanya.

25

Dinàmica de l'activitat

- Després de veure l'exposició, construirem el nostre panell amb els elements més repetits o que més ens hagen impactat, amb les emoticones o amb qualsevol altra manifestació artística.

Recursos

- Panells de l'exposició
- Mòbil

Pistes per a l'avaluació

- Quantitat de creacions
- Nombre de participants

Fitxa 6 - Suport a la campanya de l'APIV

Breu descripció

- Fer-se una foto amb el *hashtag* (#AmbLesRefugiades) i pujar-la (xarxes socials), donant suport a la Campanya. Es pot elegir el lloc i fer-ho en solitari o en grup. També hi ha la possibilitat de fer una composició creativa.

Objectius

- Visibilització de la Campanya.
- Donar suport a la Campanya.
- Creació artística.

Metodologia

- Es tracta de visibilitzar la Campanya. Individualment i/o amb altres alumnes o amb persones rellevants d'associacions o ONG del barri o de la localitat.

Duració total

- Sense temps, al llarg del curs, amb el *hashtag*.

Dinàmica de l'activitat

- Fer fotos i pujar-les a Internet

Recursos

- Mòbil
- Internet
- Cartell *hashtag*

Pistes per a l'avaluació

- Nombre de fotos per centre
- Nombre de col·laboracions totals
- Nombre de *likes* de les fotos

Fitxa 7 - Retransmissió

Breu descripció

- Retransmissió en directe d'alguna de les activitats de la guia o d'altres que puguin sorgir, fins i tot en col·laboració d'associacions, ONG, etc.

Objectius

- Retransmissió en directe d'una activitat.
- Fer arribar la Campanya a més persones i col·lectius.
- Creació de noves activitats.
- Col·laboració amb altres entitats.

Metodologia

- Es tracta de fer sorgir noves iniciatives a través de l'exposició i que puguin ser retransmeses en directe.

Duració total

- Al llarg de la Campanya. El temps de la retransmissió, 1 hora.

Dinàmica de l'activitat

- Pensar en una activitat que es podria fer (xarrada, recollida de material, documental...)
- Internet
- Mòbil

Recursos

- Sala d'actes o aula
- Internet
- Mòbil

Pistes per a l'avaluació

- Quantitat d'activitats que es fan
- Nombre d'assistents a les activitats
- Difusió de les activitats

Fitxa 8 - Cadena de missatges

Breu descripció

- Fer una cadena de missatges a favor de les persones refugiades. Hem de fer un tuit (amb *hashtag* i foto) donant suport a la Campanya.

Objectius

- Fer reflexionar l'alumnat sobre el significat de ser refugiat.
- Conscienciar la societat dels problemes de les persones refugiades.
- Crear eslògans que es puguin aprofitar en un futur.

Metodologia

- Individualment, després de visitar l'exposició o després de la reflexió a partir de les diverses activitats.

Duració total

- Al llarg de la Campanya.

Dinàmica de l'activitat

- Una vegada vists els panells, pensar en missatges positius o de denúncia de la situació de les persones refugiades.

Recursos

- Exposició
- Mòbil

Pistes per a l'avaluació

- Nombre de tuits
- Nombre de retuits
- Nombre de *likes*

Fitxa 9 - Panells de les refugiades

Breu descripció

- Compartir les imatges de la Campanya a través de Facebook, posar-los un títol i donar la possibilitat d'expressar l'opinió i els sentiments que transmeten, i també veure les possibles activitats a dur a terme.

Metodologia

- Posar l'activitat en la web de l'institut, l'AMPA, l'associació; informar de l'exposició i donar la possibilitat de suggerir noves activitats a la ciutadania.

Duració total

- Al llarg de la Campanya.

Dinàmica de l'activitat

- Penjar les imatges de la Campanya en Facebook, per a obrir les portes a la participació de la resta de joves i de la societat.

Recursos

- Internet
- Mòbil
- Ordinador

Pistes per a l'avaluació

- Nombre de publicacions
- Nombre de comentaris
- Nombre d'activitats sorgides després de la publicació

Fitxa 10 - Cançons

Breu descripció

- Creació d'una llista de cançons a favor d'un món per a totes i tots, i també que parlen de les persones refugiades.

Objectius

- Reflexió a través de la música.
- Incorporar-hi una altra manifestació artística per un món millor.
- Conscienciar la gent jove a través de la música.

Metodologia

- El suggeriment de cançons pot ser individual o col·lectiu, en qualsevol moment.

Duració total

- Al llarg de la Campanya.

Dinàmica de l'activitat

- A través del WhatsApp o de Telegram es podran incorporar cançons a la llista, fins i tot a través de Twitter i d'Instagram, amb el *hashtag* de la Campanya #AmbLesRefugiades. La idea és poder fer servir la llista de cançons en qualsevol altra activitat.

Recursos

- Internet
- Ordinador
- Mòbil

Pistes per a l'avaluació

- Quantitat de cançons que hi han arribat
- Utilització de la llista en altres activitats

Fitxa 11 - Canal de difusió

Breu descripció

- Es posarà en funcionament un canal de Telegram per a compartir notícies, propostes, materials, informació... de la Campanya. Serà un canal general, però cada centre pot crear el seu canal.

Objectius

- Posar en valor tota la tasca que es faça.
- Donar informació.
- Intercanvi d'idees i de propostes.

Metodologia

- Es decideix en grup qui ho gestionarà i quin tipus d'informació es pot donar.

Duració total

- Al llarg de la Campanya.

Dinàmica de l'activitat

- Hi haurà un telèfon de referència i qui vulga pot afegir-se al canal de Telegram (general i grupal). La idea és enviar al mòbil la informació i les propostes, i remetre-les a la resta de participants.

Recursos

- Internet
- Mòbil

Pistes per a l'avaluació

- Quantitat d'interaccions
- Nombre de participants

Fitxa 12 - Informació

Breu descripció

- Fer recerca de les paraules “Refugiades” i “Refugiats”, i veure quina informació ens dóna i les diferències que hi ha. Explicar que la Viquipèdia/Wikipedia és una eina col·lectiva d'informació i d'edició.

Objectius

- Conèixer Viquipèdia/Wikipedia
- Donar-li valor com a eina de coneixement col·lectiu
- Possibilitat d'ampliar-ne les entrades

Metodologia

- Individual o grupal, depén de com es plantege el treball.

Duració total

- Al llarg de la Campanya.

Dinàmica de l'activitat

- Llegir les dues entrades, veure les diferències, reflexionar sobre la informació que donen, sobre com es construeix aqueixa informació, i fer la mateixa reflexió amb la resta de mitjans.

Recursos

- Internet
- Mòbil
- Ordinador

Pistes per a l'avaluació

- Quantitat de participacions
- Nombre de noves propostes

AVALUACIÓ

Podeu avaluar cada activitat proposada de manera individual i també podeu fer una valoració global del temps en què han estat exposats els cartells a l'institut.

Si voleu ens podeu fer arribar els resultats de les avaluacions. Així ens ajudareu a formular propostes més interessants en un futur. Email: mimporta@ivaj.es

Entre altres coses, ens interessaria saber

1. Què heu fet amb els cartells

- Treball a classe
- Treball en les tutories
- S'han penjat els cartells al corredor
- S'han deixat a la sala de professors per si en volien fer ús
- Altres

2. Què s'ha fet amb els cartells en acabar la Campanya

- Alguns alumnes se'ls han endut a casa
- Alguns professors se'ls han endut a casa
- N'hem emmarcat uns quants per a deixar-los com a exposició permanent
- Estaven deteriorats i hem hagut de tirar-los
- Altres

3. Si heu utilitzat els pòsters en blanc perquè la gent hi aportara suggeriments

- El pòster que més èxit ha tingut ha sigut...

4. Si heu fet algunes de les nostres propostes didàctiques

- La que més ha funcionat ha sigut....
- La que menys èxit ha tingut ha sigut...

¿COM ERA SÍRIA ABANS DE LA GUERRA?

La regió de Síria ha sigut un centre d'art i cultura des de fa més de 4.000 anys. El seu llegat artístic i arquitectònic és fruit de la influència de moltes civilitzacions, com ara l'egípcia, l'hel·lenística, la romana, la bizantina, l'otomana o la islàmica.

En 2008, Damasc va ser proclamada Capital Àrab de la Cultura.

En 2010, Gorillaz es va convertir en el grup de música occidental més important a tocar a Síria.

En 2010, les cerques més populars a Síria eren:

- Arab Idol
- Culturisme
- Moda estiuenca
- Miley Cyrus

Síria gaudia d'una florent indústria turística abans de la guerra. En 2010 va atraure més turistes que Austràlia:

Síria - 8,5 milions de persones.

Austràlia - 5,8 milions de persones.

Els beneficis provinents del sector turístic foren:

2005 - 2.000 milions \$

2010 - 6.300 milions \$

2011 - Previsió, 8.000 milions \$

2011 - Realitat, 1.800 milions \$

Durant la guerra, que dura ja més de 6 anys:

- Més de 2.000.000 milions de sirianes i sirians han resultat ferits o morts.
- Un de cada quatre centres educatius ha sigut danyat, arrasat o utilitzat com a refugi.
- S'han perdut 24,5 milions d'anys d'educació.
- Més de la meitat dels hospitals han deixat de prestar servei.
- Milions d'hectàrees destinades al cultiu han sigut destruïdes o abandonades. Cosa que ha disparat els preus dels aliments fins a un 900%.

- Més de la meitat de la població siriana s'ha vist obligada a abandonar les seues llars.
- La majoria busca refugi al mateix país i conformen la segona major població mundial de desplaçats interns.
- Abans del 2017, més de 5,5 milions de persones síries eren refugiades.
- Més de 12 milions de persones han hagut d'abandonar les seues cases, segons dades de l'Observatori Sirià de Drets Humans.

Dades de:

<https://searchingforsyria.org/es/>

http://www.huffingtonpost.es/2016/12/13/guerra-siria-cifras_n_13601414.html

Informació complementària per a qui dinamitze l'activitat

- En l'apartat "Més informació" hi ha referències per a saber més de la problemàtica de les persones refugiades a través d'associacions i ONG.
- Podeu fer-nos arribar informació i convocatòries a través del telèfon 639 76 75 76 (per Whatsapp o Telegram), o el *hashtag* #AmbLesRefugiades.

MÉS INFORMACIÓ

- Exposició “Refugi II·lustrat: Entre el taüt i la maleta”, de l'Associació Professional d'II·lustradors de València (APIV)
- <http://refugioilustrado.tumblr.com/>
- En FB: <https://www.facebook.com/refugioilustrado/>

ONG

Comisión Española de Ayuda al Refugiado

<https://www.cear.es/>

Comissió d'Ajuda al Refugiat del País Valencià

<http://cearpv.org/>

Unicef

<https://www.unicef.es/causas/emergencias/conflicto-en-siria>

Open Arms

<https://www.proactivaopenarms.org/es>

Creu Roja

<https://www.cruzroja.es/principal/web/intervencion-social/refugiados>

Save the Childrem

<https://www.savethechildren.es/actualidad/especial-ninos-refugiados>

Coordinadora Valenciana d'ONGD

<https://www.cvongd.org/inici/>

CAMPANYES

Searching for Syria

<https://searchingforsyria.org/es/>

Campanya d'acollida de refugiats

http://venidya.org/que_es.html

M'IMPORTA
[educar en valors]

mimporta.info
[#AmbLesRefugiades](#)